

عنوان کتاب: **جنبشی که به انقلاب تبدیل شد** (از مبارزه علیه اشغالگران تا تاسیس جمهوری در گیلان)

پدید آورنده: ناصر عظیمی دوبخشری

انتشارات: سپیدرود - حوزه هنری گیلان

پیش گفتار

کتابی که پیش روی خواننده گرامی قرار دارد حاصل بیست سال پژوهش نویسنده در زمینه تاریخ جنبش و انقلاب جنگل است که پس از فراز و فرودهای بسیار و تصحیح و تکمیل های گوناگون، اکنون به شکلی کاملاً جدید و با نگاهی نوین انتشار می یابد. چنان که می دانیم هر نوشته ی تاریخی یک روایت خاص از رخداد های تاریخی ست. کتاب حاضر نیز روایتی ست نو، مبتنی بر آخرین اسناد و دیدگاه هایی که نویسنده از این رخداد بسیار مهم در تاریخ معاصر ایران به دست داده است. نکاتی که لازم است در ارتباط با تصحیح و تکمیل های انجام شده در طول زمان گفته شود به طور فشرده به شرح زیر است:

- ترها و پرسش های اساسی کتاب بر پایه دیدگاه های نظری جدید نویسنده در روایت جنبش و انقلاب جنگل همه جا بازنگری شده است. به عنوان مثال در بررسی حاضر با طرح «فراستی سیاسی» و نقش اساسی آن در تحولات جنگل در مراحل مختلف جنبش و انقلاب جنگل، درک نوینی از تحولات در مراحل گوناگون به دست داده شده است. این بازنگری ها همچنین شامل برخی از تعاریف و مفاهیم اصلی بکار رفته در کتاب نیز می شود.

- در طول چند سال اخیر، نویسنده با تدقیق و تامل بیشتر به ویژه در تحولات پایانی انقلاب جنگل (که هنوز سخت مخدوش است) و دستیابی به اسناد جدید و غور در آن، در مورد برخی دیدگاه های پیشین خود اصلاحاتی انجام داده تا بتواند در انطباق با اسناد نویافته، روایت واقعی تری به خواننده عرضه کند. این نکته ای است که می باید در تاریخ نویسی نوین به عنوان یک رویه و روش علمی به صورت مداوم صورت گیرد و از جزمیتِ صُلب و سخت مبنی بر «حرف مرد یکی ست»، فاصله گرفت که در پژوهش های علمی سخت زیان بار است.

- کتاب حاضر دارای ده فصل است. این فصل بندی در ارتباط با دیدگاه های نظری جدید کتاب تنظیم شده است. افزوده های کتاب نسبت به نوشته های پیشین نویسنده جزئیات بیشتر و دقیق تری از جنبش و انقلاب جنگل به دست می دهد، به گونه ای که خواننده می تواند مطمئن باشد که با خواندن این کتاب، به تمام تحولات اساسی این رویداد به روش علمی آگاهی پیدا می کند.

- در نوشته های پر شمار جنبش و انقلاب جنگل تاکنون نقشه ای ارائه نشده است. نویسنده از همان آغاز که به کار بررسی این جنبش روی آورد، تصمیم گرفت که جغرافیای این جنبش را نیز همراه بررسی رخدادهای به خواننده ارائه کند. از این رو در کتاب تعداد بیش از ۱۰ نقشه برای ارائه تصویری روشن تر از تحولات جنگل، ترسیم و ارائه شده است. پیداست که در طول زمان بر وضوح و دقت این نقشه ها افزوده و اکنون به طور نسبی نقشه های بهتری در کتاب ارائه شده است.

فراموش نمی‌کنیم که هر کتاب تاریخی حتی اگر با دقیق‌ترین مُتد علمی هم نوشته شده باشد به طور معمول کلام آخر نیست. زیرا اسناد و شواهد تاریخی جدیدی که کشف می‌شوند و انتشار می‌یابند، می‌توانند به طور بالقوه دستاوردهای هر پژوهش تاریخی را به چالش بگیرند و البته همچنین می‌توانند یافته‌های آن را تأیید کنند. این یک اصل پذیرفته شده علمی است که حقیقت تاریخی به طور کامل دست یافتنی نیست و پژوهشگران اگر پژوهش خود را بر اساس متدولوژی دقیق علمی پیش برده باشند، تنها می‌توانند به حقایق تاریخی نزدیک شوند و نه آن که به طور کامل به حقیقت آن دست یابند. با این حال با توجه به تغییرات اساسی انجام شده و استفاده از اسناد جدید و دیدگاه‌های نظری نوین در نوشته‌های حاضر، نویسنده امیدوار است که خوانندگان فرهیخته و پی‌گیر تحولات جنبش و انقلاب جنگل و همچنین آنان که این جنبش را به عنوان یکی از مهمترین جنبش‌های تاریخ معاصر ایران به حساب می‌آورند و برای شناخت تاریخ معاصر ایران خواندن تحولات این جنبش را ضروری می‌دانند، با توجه به نگاه متفاوت این پژوهش، از صرف وقت ارزشمند خود در خواندن این کتاب در زمانه‌ای که وقت کمیاست، ناراضی و پشیمان نشوند.

ناصر عظیمی دوبخشی تابستان ۱۳۹۹